

ВИСНОВОК

антикорупційної експертизи проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Фонд державного майна України» та інших законодавчих актів України щодо сприяння залученню інвестицій в процесі приватизації та оренди державного і комунального майна»

Картка проєкту

Розробники проєкту: Підласа Р.А., Дунда О.А., Корнієнко О.С., та інші	Мета проєкту – пришвидшення приватизаційних процесів шляхом удосконалення інституційного механізму приватизації. Завданнями проєкту, серед іншого є встановлення організації діяльності ФДМУ	Проект Закону (реєстр. № 4572 від 04.01.2021) прийнято в першому читанні
---	--	--

Резюме антикорупційної експертизи

Антикорупційна стратегія на 2021-2025 рр. визначає стратегічну проблему недостатньої прозорості процедур приватизації та невиконання покупцями умов продажу об'єкта приватизації, вирішення якої потребує запровадження інструментів запобігання проявам негативного впливу органів приватизації та організаторів аукціонів на кількість учасників та конкуренцію.

З урахуванням викладеного за результатами антикорупційної експертизи виявлено, що проєкт Закону в цілому спрямований на удосконалення механізму приватизації шляхом внесення змін, зокрема до Законів України «Про приватизацію державного і комунального майна», «Про управління об'єктами державної власності».

Водночас за результатами проведення антикорупційної експертизи проєкту Закону Національне агентство ідентифікувало у ньому корупціогенний фактор, що вимагає доопрацювання проєкту для досягнення задекларованої мети, зокрема зміни структури управління діяльністю Фонду державного майна України та запровадження колегіальної форми прийняття рішень.

Опис виявлених корупціогенних факторів

1. Запровадження правового регулювання, що надасть змогу уникати кримінальної, адміністративної, дисциплінарної, цивільно-правової відповідальності

1. Проєктом Закону пропонується докорінно змінити структуру управління Фонду державного майна України (ФДМУ) шляхом викладення Закону України «Про Фонд державного майна України» у новій редакції та запровадити колегіальну форму правління.

Так, відповідно до ст. 11 нової редакції Закону України «Про Фонд державного майна України» управління діяльністю ФДМУ здійснюватиме Правління ФДМУ, яке є колегіальним органом та складається з семи осіб.

Голова ФДМУ, перший заступник та заступники Голови ФДМУ входять до складу Правління ФДМУ за посадою. Очолює Правління ФДМУ Голова ФДМУ.

Обсяг повноважень Правління викладено у новій редакції ст. 12 Закону України «Про Фонд державного майна України», яка передбачає, що ключові рішення у сфері приватизації державного майна прийматиме Правління.

Відповідно до пояснювальної записки запровадження колегіальної форми управління розробник обґрунтував необхідністю зниження корупційних ризиків та запобігання зовнішнім впливам, що дають змогу втручатися у реалізацію повноважень ФДМУ.

Попри часткове обмеження впливу на діяльність органу шляхом запровадження колегіального прийняття особливо важливих рішень, така форма управління водночас є джерелом «розмивання» відповідальності посадових осіб за їх прийняття. Натомість одноосібному управлінню властива чіткість окреслення повноважень, а також персональна відповідальність керівника органу за прийняття визначеного рішення.

Враховуючи викладене, запровадження колегіальної форми прийняття рішень щодо приватизації, оренди, використання та відчуження державного майна, управління об'єктами державної власності може створити умови для реалізації корупційних ризиків та виявитись неефективним.

Окремо слід зауважити, що у ст. 13 нової редакції Закону України «Про Фонд державного майна України» пропонується встановити, що основною формою роботи Правління є засідання.

Засідання Правління ФДМУ вважається правоможним, якщо на ньому присутні більше половини його загального кількісного складу, а рішення ФДМУ приймаються на колегіальній основі простою більшістю голосів Правління.

Указані положення проекту Закону допускають подвійне тлумачення, адже вичерпно не визначають того, як приймаються рішення – простою більшістю від присутніх на засіданні чи простою більшістю від складу Правління ФДМУ.

Рекомендації НАЗК:

з метою уникнення запровадження потенційно недієвого та корупційно вразливого механізму колегіальної форми правління, невизначеності відповідальності за прийняті рішення та недопущення послаблення інституційної спроможності ФДМУ, доцільно залишити чинну форму правління ФДМУ на чолі з Головою, який приймає рішення та несе за них відповідальність, а в разі відсутності Голови ФДМУ чи неможливості здійснювати ним свої повноваження з інших причин – його заступників відповідно до встановленого ним розподілу обов'язків.

Висновок:

проект Закону містить корупціогенний фактор та потребує доопрацювання з урахуванням наведених рекомендацій.

**Голова Національного агентства
з питань запобігання корупції**

Олександр НОВІКОВ